

# Seznam bakalářských a diplomových prací



Rok	Vedoucí	Autor	Název
2010	Daniela Tinková	<b>Lucie Michková</b>	„a nad jich chováním a činy bedlivé oko míti...“. Dohled nad cizinci v lázních za neklidných let konce 18. stol. a na začátku 19. století (DP)
		Zdeněk Beneš	<b>Rudolf Dvořák</b> <b>Roman Pazderský</b>
2011	Kamil Činátl	<b>Martina Poliaková</b>	Národní identita v komunistické propagandě (květen 1945–květen 1946, DP)
		<b>Václav Smyčka</b>	Sokolské performace. Sémioticko-historická analýza Sokola (1862–1882, BP)
	Daniela Tinková	<b>Tomáš Dufka</b>	Protirevoluční diskurs česky psaných tiskovin v době Francouzské revoluce (DP)
		<b>Barbora Matiašová</b> <b>Oldřiška Prokopová</b>	Proces racionalizace lidového prostředí. Osvěta v knížkách lidového čtení na počátku 19. století (BP) Luigi Angiolini — Život ve službách Toskánska (BP)
2012	Daniela Tinková	<b>Petr Hasan</b> <b>Josef Řídký</b>	Antimonachismus v české osvětské společnosti (DP) Gender, identita, tělo (DP)
		<b>Václav Holas</b>	Strategie propagandy Rakouského císařství za války 1809 (se zvláštním zřetelem k českým zemím, BP)
		Zdeněk Beneš	<b>Jan Konůpek</b>
2013	Kamil Činátl	<b>Roman Pazderský</b>	Gollův styl. Studie k historickému myšlení Jaroslava Golla (DP)
		Daniela Tinková	<b>Václav Smyčka</b> <b>Jakub Raška</b>
	2014	Kamil Činátl	<b>Čeněk Pýcha</b> <b>Jakub Adamus</b>
<b>Jiří Jirsa</b>			Kolektivizace zemědělství na Třebosticku. Proměny regionu a společnosti v procesu socializace venkova (BP)
<b>Martina Reiterová</b> <b>Vojtěch Veselý</b>			Vzpomínání na Easter Rising (BP) Mikrohistorická sonda: Osudy „agenta-chodce“ Vojtěcha Kučery (BP)
Daniela Tinková		<b>Tereza Liepoldová</b>	Vztah lokálních elit a lidových vrstev k tělům sebevrahů v době sekularizace společnosti (16.–19. století, BP)



2015	Kamil Činátl	<b>Eliška Borovková</b>	Obrazy z kulturních a sociálních dějin Českého Krumlova 1890–1950. Mikrohistorická sonda na základě analýzy fotografií fotoateliéru Seidel (BP)
	Daniela Tinková	<b>Olga Srstková</b>	Nemanželské početí v předrevoluční Francii ve srovnání s českým prostředím (1700–1790, BP)
2016	Zdeněk Beneš	<b>Marek Baran</b>	Jaroslav Werstadt a jeho místo v české historiografii (BP)
	Kamil Činátl	<b>Kateřina Sixtová</b>	Obraz upálení mistra Jana Husa v současné české společnosti (BP)
		<b>Martin Váňa</b>	Obrazy dějin ve filmu (BP)
	Daniela Tinková	<b>Tereza Liepoldová</b>	Dějiny patologické anatomie (17.–19. století)
2017	Zdeněk Beneš	<b>Martin Kindl</b>	Pojem revoluce v české historiografii 20. století (BP)
	Kamil Činátl	<b>Jiří Jirsa</b>	Modernizace venkova spojená se zakládáním jednotných zemědělských družstev na Strakonicku (DP)
		<b>Lada Čápková</b>	Obrazy Romů v české kulturní a komunikativní paměti (BP)
		<b>Martin Dominik Hrtus</b>	Slovensko-polský konflikt v roce 1939 a Tatranská Javorina ako jeho symbol (BP)
		<b>Jaroslava Veselá</b>	Barrandovské Terasy jako místo paměti (BP)

Tabulka eviduje všechny bakalářské a diplomové práce obhájené pod vedením pracovníků Semináře teorie a metodologie historické vědy v letech 2010/2011–2017 (seznam a anotace prací obhájených v letech 2006–2010 jsou obsaženy v HOPu 2, 2010, č. 2).



## Anotace bakalářských a diplomových prací

**Lucie Michková**

### **„a nad jich chováním a činy bedlivé oko míti...“ . Dohled nad cizinci v lázních za neklidných let konce 18. století a na začátku 19. století**

Tématem diplomové práce je zkoumání metod kontroly cizinců a zvláště jejich specifické skupiny, lázeňských hostů v západočeských lázních. Na konci 18. století se dramaticky změnila politická mapa Evropy. Francouzská revoluce přinesla mnoho změn, jež byly příčinou strachu z neznámého, nepoznaného, nekonformního. Habsburská monarchie sama prožívala dramatické změny v důsledku vnitřních reforem, hospodářských, sociálních i správních. Pohledem teorie disciplinace Michela Foucaulta, habsburská monarchie se jako *ancien régime* snažila vypořádat se změnami a nonkonformní snahou si nezapadající prvky zaevidovat, sledovat a podmanit.

Kontrola cizinců nebyla ničím novým, jen se nově vytvořily speciální instituce, jako např. policejní ministerstvo a lázeňská inspekce. Vznikaly nové prameny (*kurlisty*, přihlašovací protokoly, almanachy), jejichž bohatství spočívá ve statistické hodnotě, jež zůstává dosud plně nevytěžena. Listovní tajemství korespondence směřující do lázní bývalo často porušováno. S vzrůstajícím strachem v polovině devadesátých let 18. století přibývalo vyhánění cizinců ze země, případně ztěžování jejich pobytu dalšími nařízeními.

Zpříšňovaly se podmínky pro vstup do země. V půlce devadesátých let byly nejtvrdší podmínky stanoveny pro Francouze, stejně jako státní příslušníky zemí obsazených francouzskou armádou. Reálně se zvláště cizincům směřujícím do lázní v mnohém ustupovalo. Navíc už koncem devadesátých let 18. století značně ubylo sledování cizinců v lázních. Můžeme to interpretovat tak, že pozornost úřadů byla upřena na Napoleona, a také samotné úřady musely částečně rezignovat na snahu zaevidovat každého lázeňského hosta, neboť jejich počty se neustále zvyšovaly, a nedávalo smysl zbavovat se peněz, jež s sebou hosté přinášeli.

**Rudolf Dvořák**

### **Josef Šusta a učebnice světových dějin**

Bakalářská práce zkoumá srovnávací metodou proměnu textu středoškolské učebnice světových dějin autorů Josefa Šusty a Jaroslava Bidla. Součástí tématu je také osobnost a historické myšlení Josefa Šusty. V první kapitole se zabývá působením učebnice a hodnocením kvality textu. Důležitou součástí je srovnání učebnice s jinými středoškolskými učebnicemi té doby. Důraz je kladen především na syntetickou schopnost výkladu. Druhá kapitola se pokouší analyzovat změny, jimiž text učebnice prošel. Učebnice je zde zkoumána jako pramen, který charakterizuje výuku tří odlišných státních systémů. Tento fakt umožňuje poznat důležitost historických událostí, které učebnice obsahovala. Třetí kapitola zkoumá syntetické umění výkladu a historické myšlení Josefa Šusty. Historik je zde představen jako osobnost, která kultivovala historické vědomí národa. Šustův hlavní přínos je v jeho představě dějinného vývoje



a vnímání historické tradice. Důležitou částí je také historikův názor na popularizaci vědy. Šustovo historické myšlení je dokladem jeho intenzivního zájmu o kulturní historii a filozofii dějin

### **Roman Pazderský**

#### **Historické myšlení Jaroslava Golla**

Předkládaná bakalářská práce se soustředí na výzkum vybraných složek historického myšlení významného českého historika Jaroslava Golla (1846–1929). Nabízí detailní analýzu jeho metodologických stanovisek a reprezentativních enkláv myšlení, které se staly charakteristické pro utváření jeho role v dobovém historiografickém diskurzu. Výsledkem práce je zhodnocení významu Gollova působení a nalezení pomyslného klíče k adekvátnímu porozumění jeho dílu. Práce má ambici stát se relevantním příspěvkem do soudobých diskuzí o místě, jež má být Gollovi v dějinách českého dějepisectví po právu přiřčeno.

### **Martina Poliaková**

#### **Národní identita v komunistické propagandě (květen 1945 — květen 1946)**

V politice Komunistické strany Československa hrála národní legitimita důležitou úlohu. Adresáty komunistické politiky byli v první řadě „příslušníci národa“. Tématem mého výzkumu byla tedy národní identita a její role v komunistické politice v prvním poválečném roce, a to zejména v kulturní politice. Ve svém výzkumu reprezentací národní identity v kulturní politice Komunistické strany Československa jsem se inspirovala diskurzivně analytickými přístupy, které mi pomohly odpovědět na otázky po roli české národní identity v propagandě strany.

### **Tomáš Dufka**

#### **Protirevoluční diskurs česky psaných tiskovin v době Francouzské revoluce**

Bakalářská práce se zabývá texty, které měly na sklonku 18. století za úkol utvářet mínění česky mluvícího obyvatelstva o událostech ve Francii, a reflektuje, jakým způsobem tak bylo činěno. V první části autor shrnuje výsledky dosavadního bádání o revoluci a jejích ohlasech a vymezuje teoretická a metodologická východiska práce; ve druhé nejprve představí zkoumané tiskoviny a jejich tvůrce a poté s využitím kritického analytika diskursu Normana Fairclougha obecně popisuje diskurs protirevolučních textů; ve třetí a závěrečné části práce pak zaměří pozornost na konkrétní revoluční události: sleduje, jaké techniky při zpravování o revolučních událostech používaly Krameriovy noviny a na příkladech poprav Ludvíka XVI. a Marie Antoinetty srovnává diskurs českých tiskovin s diskursem francouzských tisků téhož typu.

Práce si klade za cíl rozkrýt strategie protirevolučních textů, zdůraznit, jaké představy o Francouzské revoluci byly mezi českým obyvatelstvem šířeny, a přispět tak do širší diskuse nad otázkou chápání vztahu vládní moci, resp. národních buditelů k českému (především selskému) obyvatelstvu.



**Barbora Matiašová**

### **Proces racionalizace lidového prostředí. Osvěta v knížkách lidového čtení na počátku 19. století**

Bakalářská práce analyzuje tzv. knížky lidového čtení, které vznikaly či byly překládány na počátku 19. století. Prostřednictvím jejich přitažlivých příběhů se autoři snažili o osvětu svých čtenářů — zemědělsky pracujících, spíše nevzdělaných vesničanů. Práce krátce uvádí jednotlivá díla a jejich autory, poté se snaží analyzovat, co a jak se v těchto knížkách prezentovalo jako správné a „moudré“. Po stránce obsahové se zaměřuje především na změněné chápání času a svobody, které za pomoci konceptů Anthony Giddense a Benedicta Andersona popisuje jako abstraktní kategorii, oddělenou od situací žitého světa. Pozornost je věnována také „prostředníkům“, lidem, kteří podle knížek lidového čtení i výzev osvětských myslitelů měli za úkol přinášet osvětu mezi své bližní. Po stránce formální se práce zabývá především tím, jakými prostředky autoři dosahovali přesvědčivosti svých spisků.

**Oldřiška Prokopová**

### **Luigi Angiolini — Život ve službách Toskánska**

Bakalářská práce chronologicky přibližuje život šlechtice Luigi Angioliniho (1750–1821) — toskánského cestovatele, spisovatele a diplomata působícího v období habsburského reformismu, Francouzské revoluce, Napoleonovy nadvlády a restaurace v Itálii. Na základě dostupné literatury a pramenů práce mapuje Angioliniho mládí, cestu do Anglie a Skotska, diplomatickou kariéru v Paříži ve službách toskánského velkovévody Ferdinanda III. a poslední životní etapu strávenou s rodinou na venkově. Právě Angioliniho pestrý život a otevřenost moderním myšlenkám dovoluje aktéra pojmut jako typického muže své doby a na základě jeho zájmů a činnosti jeho prostřednictvím přiblížit celé období v širším kontextu.

**Petr Hasan**

### **Antimonachismus v české osvětské společnosti**

Práce se zabývá reformami Josefa II., konkrétně rušením klášterů, a to z pohledu dobových tisků, které vycházely na podporu probíhajících reforem. Autor vybírá několik stěžejních námětů, se kterými stoupenci reforem zacházeli. Ústředním tématem je kritérium lidské přirozenosti. S tím souvisejí další témata: mnišská askeze, život v celibátu, kláštery jako kvintesence barokní zbožnosti a mendikantské řády. Autoři rozebíraných textů se v rámci své kritiky odvolávají na dobu raného křesťanství a vzniku prvních klášterů. Proto i autor diplomové práce věnuje tomuto období pozornost, stejně jako kritickému obsahu antimonachistických textů.

**Josef Řídký**

### **Gender, identita, tělo**

Diplomová práce se snaží vypracovat metodu, která umožní historickou deskripci a analýzu re-prezentací tělesných identit, jakými jsou např. stereotypy stáří, dětství, rasy atd. Výchozí bod představuje konceptualizace genderových identit, četbou díla Joan W. Scottové a Judith Butlerové je vyšetřována kapacita termínu gender. Pojem



se pro konečný účel ukazuje užitečným jen částečně, protože balancuje mezi dvěma krajnostmi: buď je příliš fixován na binarismus pohlaví, nebo přestává re-representovat tělesné identity úplně. Tato práce přináší alternativní pojem: corpus. Ten spojuje termín gender s fenomenologií těla a tělesnou identitu chápe jako jeden typ narativní identity, jak ji původně vypracoval Paul Ricoeur. Výsledkem je druh identity, který skladbou různých prvků těla a stereotypů chování ustanovuje specifickou skupinovou identitu — corpus.

Autor v další části sleduje konstrukci obrazu stáří a dospívání na poli vývojové psychologie a sexuologie druhé poloviny 20. století v Československu a Čechách. Ukazuje se, že stáří i mládí jsou identity diskvalifikované ve jméno dominantní identity dospělosti. Zatímco mládí má dospělé tělo, ale nemá dostatek zkušeností, stáří je vyloučeno pro své slabé tělo a přemíru zkušeností; obě identity tak podléhají symbolickému adultocentrismu.

### **Václav Holas**

#### **Strategie propagandy Rakouského císařství za války 1809 (se zvláštním zřetelem k českým zemím)**

Autor se zabývá rakouskou státní propagandou a jejím působením v zemích Koruny české v období let 1805–1809. Tehdejší rakouský státní patriotismus a nespokojenost s kontinentálním systémem byly vyjádřeny v rozsáhlé válečné propagační kampani, která se stala nejprve předzvěstí a později také průvodním jevem francouzsko-rakouského válečného konfliktu v roce 1809. Hlavním záměrem je pokus o rozbor této propagační kampaně představené na pozadí politicko-správních změn, které po bitvě u Slavkova provázely vznik rakouské státní zeměbrany. Studie nastiňuje genezi dobové propagandy a ideologie, kterou se ve veřejném prostoru autoprezentoval rakouský stát. Představena jsou média, prostředky a způsoby, jakými byla válečná ideologie v rámci soustátí šířena.

Obsahová analýza propagačních zpráv se pak opírá o propagační materiál převážně českých autorů. Část práce se zabývá organizační strukturou kampaně a taktikami, které byly propagátory využívány k ovlivňování smýšlení publika. Zvláštní prostor je věnován snaze o pochopení úlohy českých vlastenců v rámci celostátní propagandy a významu kampaně pro další vývoj českého národního obrození. Závěrečné kapitoly pak přinášejí odpovědi na otázky recepce propagandy, tak jak ji mohly vnímat široké společenské vrstvy.

### **Jan Konůpek**

#### **Dějiny středověkého osídlení v kontextu české historiografie. Minulost a perspektiva**

Práce by měla postihnout proměny studia dějin středověkého osídlení v českém dějepisectví, se zaměřením na vztah mezi povahou historiografického diskursu a užívanými metodami výzkumu. V práci by mělo být zohledněno především území širšího historického Chebska, které by mělo být použito jako modelový příklad proměn historického tázání v závislosti na změnách historického povědomí a společenském kontextu. Na základě zjištěných údajů by měly být nastíněny perspektivy budoucího výzkumu a optimální způsoby prezentace jeho výsledků.

**Václav Smyčka**

### **Sokolské performance. Sémioticko-historická analýza Sokola (1862–1882)**

Tato práce se zabývá utvářením svébytné subkultury tělovýchovné jednoty Sokol v prvních dvaceti letech její existence. Sémiotickým přístupem je zde popsán radikální zlom ve vnímání tělesnosti, který vedl ke vzniku nového vědění a modelů chování. Tyto změny jsou sledovány jak na úrovni diskurzu — rozbořením sokolských tiskovin, tak na úrovni sociální praxe. Utváření Sokola je na závěr zasazeno do kontextu dobové religiozity.

**Roman Pazderský**

### **Gollův styl. Studie k historickému myšlení Jaroslava Golla**

Předkládaná diplomová práce je pokusem exponovat téma stylu významného českého historika Jaroslava Golla (1846–1929). Metodologickým východiskem práce je pojetí analýzy stylu jako jedné z možných cest k porozumění Gollovu historickému myšlení.

Gollův styl, chápaný jako vnější projekce či odraz hlubinných obsahů historického myšlení dějepisce, vede autora této práce k detailním úvahám nad skutečnou povahou Gollova myšlení o dějinách a dějepisectví, která se mnohdy ocitá v evidentní kolizi se stereotypní představou o Gollově rigidním historiografickém „pozitivismu“. Úsilím autora je přinést na základě pečlivého rozboru Gollových textů (včetně dochovaných záznamů z jeho univerzitních přednášek) kvalifikovanou výpověď zejména o nepozitivistických momentech Gollova historického myšlení, které jsou v jeho tvorbě reprezentovány jednak způsobem Gollova přístupu k historickým tématům a jednak tzv. „symptomatickými rysy Gollova dějepisného stylu“. Tím se zároveň otevírá mnohem širší otázka nad adekvátností pojmu „pozitivismus“ jakožto paušálního označení myšlenkové orientace „gollovského dějepisectví“.

**Václav Smyčka**

### **Afekt a výraz v osvícenské společnosti**

Tato práce se zabývá proměnami způsobu vyjadřování a výrazu emocí v druhé polovině 18. století. Jejím cílem je prozkoumat provázanost výuky jazyka, funkce médií, antropologických představ a způsobů vyjadřování emocí na prahu osvícenství. Široké pozadí tohoto hledání bude tvořit proces rozpouštění rétorické tradice. Praktické zkoumání takto rozsáhlého pole pedagogického, jazykovědného a morálního diskurzu se pak soustředí na výuku řečnictví v kolegiu Karla Heinricha Seibta na Karlo-Ferdinandově univerzitě v Praze.

**Jakub Raška**

### **Hodnotový systém ve výuce Normální školy v Praze na přelomu 18. a 19. století**

Tato práce je věnována Normální škole v Praze, která byla po zavedení tereziánského Všeobecného školního řádu (1774) vzorovou institucí pro nižší školství v habsburských Čechách. Z toho důvodu mohou být její vyučovací metody a specifický hodnotový systém chápány jako norma pro ostatní nižší školy v české dědičné zemi. Kladu si za cíl postihnout hodnoty, které škola žákům vštěpovala. Za původce těchto hodnot v práci označuji rakouský stát. První kapitola obsahuje obecný přehled vývoje niž-



široho školství od reformy Marie Terezie do školských zákonů Františka II. v prvních letech 19. století. Ve druhé kapitole se snažím na základě čtyř textů různých autorů, kteří měli velký podíl na prosazování školské reformy v Čechách, či byli přímo spojeni s pražskou Normální školou, ukázat způsoby, jak je ve státně-osvícenském školském diskurzu akcentováno spojení státu a školy. V kapitole poslední je na základě dobových teoretických textů o výchově, školních učebnic a pramenů vzniklých činností školy představena školní (= státní) vize dokonalého člověka a jeho výchovy.

## **Čeněk Pýcha**

### **Konceptualizace prostoru v historické vědě**

Tématem diplomové práce jsou reprezentace prostoru severních Čech v období československého státního socialismu. Práce si klade za cíl přiblížit chápání prostoru historickými aktéry. V metodologickém pozadí práce stojí koncept prostoru Michela de Certeau, jenž prostor chápe jako soubor míst určovaný dynamikou pohybu aktérů. Pro analýzu jsem zvolil několik společenských rámců, ve kterých se významně projevuje vztah k prostoru (turistika, památková ochrana, školní vlastivěda, vizuální reprezentace a posílání pohlednic). Tyto rámce pak určily soubor pramenů, na kterých jsem jednotlivé případové studie založil. V závěru práce jsem se pokusil o aplikaci získaných poznatků na teorii Aleidy Assmannové o proměně paradigmatu ve společenském pojetí času, kterou lze vysledovat v osmdesátých letech. Tato proměna časového rámce se projevuje i v prostoru, protože právě v prostoru je čas zvládnutelný.

## **Jakub Adamus**

### **Obraz doby — „vlastenecký“ kněz Josef Plojhar**

Práce přináší biografickou studii života katolického kněze Josefa Plojgara, od jeho narození až do začátku padesátých let 20. století. Využívá dosud neznámých pramenů záznamů a částečně uplatňuje i metodu orální historie vzhledem k nedostatku jiné pramenové základny. Konkrétně se zabývá Plojharovým osobním životem, sociální situací jeho rodiny, spornou otázkou jeho poněmčení, jeho kariérou kněze a jeho následným odklonem do profánní sféry, léty v koncentračních táborech a léty těsně po roce 1945.

## **Jiří Jirsa**

### **Kolektivizace zemědělství na Třebohosticku. Proměny regionu a společnosti v procesu socializace venkova**

Tato bakalářská práce se zabývá příběhem malé vesnice na jihu Čech a jejího okolí v procesu kolektivizace. Je mikrohistorickou studií, založenou zčásti na dostupných pramenech z okresního archivu a soukromého archivu ZD Třebohostice, ale hlavně na svědectví pamětníků, získávaného formou rozhovoru. Zachycuje a porovnává proměny hospodaření na příkladu několika blízkých JZD. Zabývá se ale také postojem obyvatel ke změnám způsobeným kolektivizací, a proměnách jejich vnímání v průběhu let. Zobrazuje krátce období před kolektivizací, ale hlavně období po ní a její důsledky. Pojednává také o hospodářství, jeho vzhledu a změně, kterou během let prošlo.



## **Martina Reiterová**

### **Vzpomínání na Easter Rising**

Cílem práce je zmapovat komemorační praxi spojenou s Easter Rising z roku 1916 v Irsku. Práce vychází z metodologie tzv. cultural memory studies. Je zaměřena hlavně na analýzu významu komemorací pro irskou společnost a její konfliktní potenciál. Prostor je zároveň věnován i rozboru dublinských památníků připomínajících tuto událost.

## **Vojtěch Veselý**

### **Mikrohistorická sonda: Osudy „agenta-chodce“ Vojtěcha Kučery**

Tato bakalářská práce představuje osudy Vojtěcha Kučery, agenta-chodce, který v letech 1946–1954 podnikl nejméně dvacet šest nelegálních přechodů československých hranic, než byl při svém posledním přechodu chycen a v roce 1955 odsouzen za velezradu a vyzvědačství k dvaceti pěti letům vězení.

V první části práce jsou na základě informací, které byly zachyceny ve svazcích StB, ve vzpomínkách rodiny a ve filmu *Agent K vypovídá*, konstruovány a následně dekonstruovány tři různé verze příběhu Vojtěcha Kučery. V druhé části práce je představeno několik mikrohistorických sond, skrze které se snažíme přiblížit se myšlení, jednání a motivacím Vojtěcha Kučery.

## **Tereza Liepoldová**

### **Vztah lokálních elit a lidových vrstev k tělům sebevrahů v době sekularizace společnosti (16.–19. století)**

Cílem práce je nastínit proměnu vnímání sebevraždy a způsobu zacházení se sebevrahovým tělem na konci 18. a na počátku 19. století. Hlavní důraz je kladen na proměnu postoje k tělům sebevrahů z hlediska nástupu nového medicínského vědění. Práce se rovněž zaměřuje na transformaci přístupu státu k otázce dobrovolné smrti, úpravu trestního práva a zavedení nových legislativních norem, které změnily přístup ke vnímání sebevrahova těla a vedly k postupné dekriminální sebevraždy.

## **Eliška Borovková**

### **Obrazy z kulturních a sociálních dějin Českého Krumlova 1890–1950. Mikrohistorická sonda na základě analýzy fotografií fotoateliéru Seidel**

Práce se zabývá tématem fotografie a jejím vztahem ke společnosti. Pokouší se o mikrohistorickou sondu do kulturních a sociálních dějin města Český Krumlov v letech 1890–1950. Jako hlavní zdroj využívá archiv Musea Fotoateliér Seidel (fotografie, účetní knihy, zákaznické knihy, deníky). V interakci s dalšími prameny (matriky, statistiky ze sčítání lidu, záznamy živnostenských a obchodních spolků) sleduje, jak fotografie odráží sociální status fotografovaných a co prozrazuje o jejich vztahu k tomuto médiu a k samotnému aktu fotografování. Práce vychází z analýzy a komparace těchto pramenů na základě inspirace z odborné literatury k tématu fotografie (Jaroslav Anděl, Pierre Bourdieu, Roland Barthes). Částečně se autorka dotýká i problému fotografie jako možného pramene historiografického poznání.



**Olga Srstková**

### **Nemanželské početí v předrevoluční Francii (1680–1780)**

Cílem práce je postihnout problematiku nemanželského početí v prostředí předrevoluční Francie prostřednictvím tzv. déclaration de grossesse (formální prohlášení nemanželského těhotenství před Capitouls de Toulouse). Autorka zohledňuje různé modalitty těchto administrativních postupů v teorii a praxi, s důrazem na formální a jazykovou stránku dokumentů. Na základě rozboru také postihuje základní funkce a znaky těchto právních nařízení.

**Marek Baran**

### **Jaroslav Werstadt a jeho místo v české historiografii**

Jaroslav Werstadt se narodil 21. března 1888 v Plzni a zemřel 8. ledna 1970 v Praze. Byl to významný český historik a publicista. Od studentských let se zúčastňoval politického boje proti Rakousku-Uhersku. Později byl vězněm koncentračního tábora Buchenwald. Mnoho jeho prací se věnuje odbojové problematice. Dále projevoval velký zájem o české dějiny a filosofii dějin. Tato práce se zabývá dílem Jaroslava Werstadta v oboru českých dějin a jeho rozvojem ve filosofii dějin. Následně srovnává jeho práci, pohled a názory s jinými filosofy a historiky, jmenovitě s Františkem Palackým, Bohuslavem Balbínem, Tomášem G. Masarykem a dalšími. Ukazuje, se kterými z historiků nesouhlasil a oponoval jim, a se kterými určité názory sdílel.

**Kateřina Sixtová**

### **Obraz upálení mistra Jana Husa v současné české společnosti**

Práce se pokouší zachytit vzpomínkovou praxi spojenou především s šestistým výročním Husovy smrti v Kostnici, výzkum současné historické kultury však zasazuje do širšího kontextu vzpomínání na Jana Husa v české kulturní paměti. Práce metodologicky vychází z konceptů „cultural memory studies“. Kulturní paměť v této souvislosti představuje dynamický proces, v němž hrají důležitou roli zprostředkující média. Téma husitství má v české kulturní paměti kanonickou pozici, a proto je vhodné pro analýzu rozmanitých forem mediálního zprostředkování dějin a souvisejících sociálních praxí.

Jádro práce představuje analýza a interpretace pramenů, které reprezentují různorodé podoby vzpomínání (státní festivity, aktivity veřejnoprávních institucí, filmová popkultura, knižní a komiksová tvorba).

Interpretační perspektivu práce utvářejí následující otázky: Jaký je mediální obraz Mistra Jana Husa, jak jej představuje film, jak komiks, beletrie etc.? Jak se s postavou mistra Jana Husa vyrovnává státní politika paměti? Jak Jana Husa a jeho smrt reflektuje komerční tvorba, jaké obrazy jakému publiku předkládá? Jak na tyto obrazy reaguje veřejnost? Nakolik se příjemci s konkrétním materiálem ztotožňují — odpovídají obrazy ideálním představám v hlavách jedinců? Práci by bylo možno rozšířit ještě o výroční vzpomínání na Jana Husa v českých církvích — jak se vzpomíná v České církvi evangelické a dalších protestantských denominacích a jak vypadá (a zda vůbec existuje) současné vzpomínání v církvi katolické.

**Martin Váňa**

### **Obrazy dějin ve filmu**

Bakalářská práce se zaměřuje na reprezentace historie ve filmovém a případně televizním médiu s důrazem na současnou českou produkci. Analýza se soustředí na způsoby, jakými je historická látka ve filmu zpracována. Pokusí se o identifikaci postupů a nástrojů, jež se v současné populární kultuře používají k reprezentaci historie a formují i divácká očekávání (receptci).

Médiu filmu bude v práci nahlíženo z různých metodologických perspektiv. Analýza využije stávající filmové teorie, které se zaměřují na rozbor filmové řeči. Tyto pojmy a koncepty poslouží jako interpretační klíče k filmovým obrazům historie. V další rovině se práce pokusí o reflexi toho, jak umělecký jazyk filmu pracuje s vědeckým faktem nebo diskurzivním obrazem události. Důležitou roli budou hrát též teorie performativity — filmy představují umělé rekonstrukce historických událostí, ale zároveň prostřednictvím autenticity utvářejí sdílené představy o minulosti. Poslední důležitý kontext pro analýzu současných historických filmů proto představují teorie paměti a praxe vzpomínání.

Východí pramennou základnu představují současné filmy a televizní seriály o minulosti, které rezonovaly ve veřejném prostoru. Jedná se zejména o *České století* a *Hořící keř*. Starší snímky poslouží jako srovnávací plocha, jež odhalí posuny ve způsobech reprezentování historie. Na úrovni konceptů a metodologických východisek bude práce vycházet z prací Haydena Whitea, Paula Ricœura, Astrid Erll, Aleidy Assmannové, Davida Bordwella a Roberta Rosenstonea. Tyto zahraniční kontexty vztáhne (i polemicky) k české produkci, jak ji představuje kupříkladu edice *Film a dějiny I-IV*.

**Tereza Liepoldová**

### **Dějiny patologické anatomie (17.–19. století)**

Práce stručně mapuje proměnu evropského lékařského myšlení od hippokratovsko-galénovské tradice po anatomicko-patologický pohled na tělo. Cílem je nastínit myšlenkové předpoklady, které tuto proměnu provázely a které umožnily vznik orgánové a později tkáňové patologie. Zároveň práce ukazuje ideový posun v lékařském myšlení, které se týkalo představ o lokalizaci duševních schopností (posun z tak zvaného ventrikulárního paradigmatu k umístění duševních funkcí do pevných částí mozku). Tyto představy ovlivnily i vnímání příčiny duševních poruch.

**Jiří Jirsa**

### **Modernizace venkova spojená se zakládáním jednotných zemědělských družstev na Strakonicku**

Tato práce se zabývá modernizací venkova. Tento proces přibližuje na příkladu třech obcí (Třebohostice, Mečichov, Chrástovice), které jsou si podobné výměrou půdy i počtem obyvatel, a to formou mikrohistorické sondy. Hlavními prameny jsou obecní kroniky a archivní materiály jednotlivých MNV a z velké části ONV Strakonice a OV KSČ Strakonice. Konkrétní případy změn v životě obyvatel vesnic doplňují osobní svědectví pamětníků metodami orální historie a s jejich pomocí je zobrazeno zpětné hodnocení kolektivizace a jejího přínosu pro místní společnost. Cílem je zaznamenat



vliv nově vznikajících JZD, at kladný, či záporný na vývoj jednotlivých obcí a zabývat se změnami, které v nich proběhly

### **Lada Čápová**

#### **Obrazy Romů v české kulturní a komunikativní paměti**

Tato práce se zabývá obrazem Romů v různých typech médií. Těmi jsou učebnice, Wikipedie a Korpus pro jazyk český. Cílem této práce je zjistit, jak tato média formují obrazy, které o Romech sdílí česká společnost. Zvolený problém jsem se pokusila vyřešit diskurzivní analýzou mediálních reprezentací, které se týkají kategorie Rom a zajímal mě odraz těchto obrazů v kulturní a komunikativní paměti Čechů. Provedeným výzkumem jsem zjistila jednu z možných příčin dnešního sociálně-ekonomického stereotypu Romů, jenž je sdílen v rámci české společnosti a na analýze Wikipedie se ukázalo, že zobrazování Romů v rámci tohoto média je silně ovlivněno tím, jak se ve společnosti zrovna nějaké téma komunikuje.

### **Martin Dominik Hrtus**

#### **Slovensko-poľský konflikt v roku 1939 a Tatranská Javorina ako jeho symbol**

Cieľom tejto práce je v stručnosti priblížiť vývoj slovensko-poľských vzťahov vo vypätom období rokov 1938–1948 a poukázať na to, ako o týchto skutočnostiach referovala dobová slovenská tlač. Na základe analýzy jednotlivých článkov bude postihnutý nielen vývoj žurnalistického a propagandistického pohľadu na Poľsko, ale aj vznik a prípadný vývoj vnímania obce Tatranská Javorina ako symbolu rannej fázy tohto konfliktu.

### **Jaroslava Veselá**

#### **Barrandovské terasy jako místo paměti**

Barrandovské terasy mají bohatou historii: kdysi to byl luxusní areál volného času a odpočinku, dnes jen opuštěná troska čnicí nad Vltavou. Staly se jedním z klíčových kulturních podniků meziválečné Prahy, místem setkávání elit a osobností české kultury z filmových ateliérů. Vznik komplexu je spjat s osobou stavebního podnikatele Václava Maria Havla, jehož bratr, podnikatel a filmový producent Miloš Havel, založil barrandovská Filmová studia. Po otevření areálu v roce 1929 byla zpřístupněna restaurace a známý Trilobit bar, pod skálou skokanská věž a velké koupaliště. Během nacistického režimu se však terasy staly nacistickou protileteckou pevností, za komunistů objekt nadále chátral až do dnešní podoby. I když byl objekt po roce 1989 vrácen dědicům, devastaci nic nezabránilo a v roce 2001 zkázu dokončil požár.

Práce si klade za cíl zmapování diskuzí o barrandovských terasách ve veřejném prostoru. Hlavním pramenem pro výzkum veřejného mínění bude tisk a další média, vyprávění pamětníků, místopisné a turistické publikace. Analýza pramenů by měla ukázat, jak se na barrandovské terasy pohlíželo v době jejich vzniku a „zlaté éry“ a jak se obraz objektu historicky proměňoval. Barrandovské terasy jsou pro potřeby práce metodologicky vymezeny jako místo paměti. Výzkum se inspiruje přístupy pamětových studií. Pro reflexi role daného objektu ve veřejném prostoru využívá koncepti „míst paměti“ Pierra Nory a inspiruje se též pojetím kolektivní paměti u Maurice Halbwachse a Jana Assmanna.